

การพัฒนารูปแบบการประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ธณิศ สายวัฒน์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)*

พัชรี จันทร์เพ็ง คต. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)**

เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ กศ.ด. (การอุดมศึกษา)***

บทคัดย่อ

การประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษามีประโยชน์อย่างยิ่งในการนำสารสนเทศที่ได้ไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาในองค์กรให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในวิทยาลัยพยาบาลซึ่งเป็นองค์กรสำคัญในการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่ตอบสนองความต้องการของหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุขส่งผลต่อมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง อย่างไรก็ตามในปัจจุบันยังไม่มีรูปแบบการประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยและพัฒนาวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้การประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษา 2) พัฒนารูปแบบการประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษา และ 3) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษามีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 พัฒนาตัวบ่งชี้การประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 20 คน พิจารณาดำเนินการครั้งที่หนึ่ง จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน พิจารณาดำเนินการครั้งที่สองโดยใช้การประเมินผลกระทบบไขว้ ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษา และระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลรูปแบบการประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกรอบของ The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation ตามมาตรฐาน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นไปได้ และ 4) ด้านอรรถประโยชน์โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวบ่งชี้การประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 20 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ด้านพฤติกรรม มี 5 ตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบด้านบริหาร มี 6 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านศักยภาพอาจารย์ มี 4 ตัวบ่งชี้ และ 4) ด้านคุณภาพบัณฑิต มี 5 ตัวบ่งชี้

2. รูปแบบการประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีเป้าหมายเพื่อประเมินการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการประกันคุณภาพการศึกษาตามพันธกิจของวิทยาลัยพยาบาลทั้งทางตรง ทางอ้อม ทางบวก และทางลบในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล ชุมชนและสังคม ตาม 4 องค์ประกอบ และ 20 ตัวบ่งชี้ สำหรับกระบวนการประเมินผลกระทบบ ใช้กระบวนการ PDCA โดย 1) ขั้นตอนวางแผน (Plan) มีการกำหนดเป้าหมาย จัดทำโครงการประเมิน คัดเลือกผู้ประเมิน 2) ขั้นตอนดำเนินการ (Do) พัฒนาคู่มือการประเมิน เครื่องมือการประเมิน ดำเนินการประเมิน 3) ขั้นตอนตรวจสอบ (Check) ตรวจสอบผลการประเมิน แปลผลการประเมิน และ 4) ขั้นตอนปรับปรุง (Act) นำผลการประเมินมาปรับปรุงผลการพัฒนาแนวทางประเมินให้ดียิ่งขึ้น จากนั้นตัดสินผลการประเมินโดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรายตัวบ่งชี้ และค่าเฉลี่ยรายองค์ประกอบและค่าเฉลี่ยภาพรวม จึงนำผลการประเมินไปใช้ ประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินผลกระทบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.40) รองลงมา คือ ด้านอรรถประโยชน์ได้ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.53) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.49) และด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.43) อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ผลกระทบบ รูปแบบการประเมินผลกระทบบ การประกันคุณภาพการศึกษา

* นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*** ผู้ทรงคุณวุฒิทางการประกันคุณภาพการศึกษา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 47 ระบุให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ พร้อมทั้งกำหนดให้มีจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่ต้องมุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐานโดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” มาตรา 48 ให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในนั้นหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจะต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่กระทำอย่างต่อเนื่องตลอดจนจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปี¹ อีกทั้งได้มีการกำหนดให้มีการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการอุดมศึกษาแห่งชาติในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ทำให้สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องทราบว่าคุณลักษณะของการจัดการเรียนการสอนของสถาบันตนเองอยู่ในระดับใด สอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้หรือไม่

วิทยาลัยพยาบาล เป็นวิทยาลัยเปิดสอนระดับอุดมศึกษา สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับพันธกิจอุดมศึกษา คือ ผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 ถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลายาวนานถึง 15 ปี ได้มีการใช้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ มีการประกันคุณภาพการศึกษา 9 องค์ประกอบ 44 ตัวบ่งชี้² ซึ่งตัวบ่งชี้ได้มาจากตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษาแห่งชาติ สภาการพยาบาล และหน่วยงาน

ต้นสังกัด คือ สถาบันพระบรมราชชนก เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

จากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยพยาบาล ย่อมมีทั้งผลลัพธ์และผลกระทบซึ่งผลกระทบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีทั้งทางบวกและทางลบ ส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อวิทยาลัยพยาบาล ตลอดระยะเวลา 15 ปี จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาในวิทยาลัยพยาบาลให้ดียิ่งขึ้นโดยเฉพาะความเหมาะสมขององค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ที่ใช้ในปัจจุบัน

แต่อย่างไรก็ตามความคาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงมักสวนทางกันเสมอ จากการที่ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ยังไม่มีการศึกษาผลกระทบจากการประกันคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิทยาลัยพยาบาลที่เป็นองค์กรสำคัญในการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่สนองตอบความต้องการของหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุข นำสู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง หากขาดการศึกษาการประเมินผลกระทบในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลที่เป็นหัวใจหลักจะเป็นการสูญเสียของการประกันคุณภาพทางการศึกษาอย่างสิ้นเชิง อีกประการหนึ่งวิทยาลัยพยาบาลยังไม่มีรูปแบบการประเมินผลกระทบที่ชัดเจน อีกทั้งยังไม่มีมีการกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินผลกระทบของการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนหากมีการดำเนินการพัฒนาให้มีองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบของการประเมินผลกระทบของการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนจะทำให้ได้แนวทางในการดำเนินการประเมินผลกระทบที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามากยิ่งขึ้น

ในประเทศไทยยังไม่มีงานวิจัยที่ทำการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง ๆ ที่มีการดำเนินงานมาเป็นเวลานานแล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยการพัฒนาตัวบ่งชี้การประเมินผลกระทบและพร้อมทั้งประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินเพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานในด้านการ

ประกันคุณภาพการศึกษาในสภาพปัจจุบันมีผลกระทบ ต่อองค์การอย่างไรตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดขึ้นและเป็นการ ได้สารสนเทศนำมาเป็นข้อมูลย้อนกลับสู่สถาบัน พระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้เกิด ประโยชน์ความคุ้มค่า อันจะนำมาปรับปรุงกลยุทธ์การ พัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในให้สอดคล้องกับสารสนเทศที่ได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

พัฒนารูปแบบการประเมินผลกระทบการประกัน คุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบัน พระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง สาธารณสุข ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การประเมินผลกระทบ การประกันคุณภาพการศึกษา
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินผลกระทบ การประกันคุณภาพการศึกษา
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ ประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนารูปแบบนี้ มีการพัฒนาตัวบ่งชี้ จากการทบทวนวรรณกรรม แล้วสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เกี่ยวข้องจัดทำเป็นร่างตัวบ่งชี้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ใช้เทคนิคการประเมินผลกระทบไขว้ (Cross Impact Analysis) นำมาพัฒนารูปแบบโดยใช้ PDCA ดำเนินการ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบตามขั้นตอนของ PDCA ตาม Samman³ และเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี⁴ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินการ และ สรุปผล การประเมิน โดยขั้นตอนการวางแผนการประเมินมีขั้นตอนย่อย ๆ 3 ขั้นตอน คือ การที่ต้องกำหนดกรอบการ ประเมินว่าต้องการให้ใครเป็นผู้ประเมิน จากนั้นจึงคัดเลือกผู้ประเมินโดยไม่ลำเอียง และกำหนดโครงสร้างการ ประเมิน ส่วนขั้นตอนการดำเนินการประเมินประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ 2 ขั้นตอน คือ การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น และการกำหนดกรอบในการประเมิน เมื่อพัฒนารูป

แบบการประเมินและคู่มือการประเมินเรียบร้อยแล้วนำมา ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบโดยใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตามมาตรฐาน 4 ด้านตรวจสอบ คือ 1) ด้าน ความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นไปได้ 4) ด้านอรรถประโยชน์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยและพัฒนานี้เป็นการพัฒนารูปแบบ การประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาของ วิทยาลัยพยาบาลดำเนินการ 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 พัฒนาตัวบ่งชี้โดยใช้ผลกระทบไขว้ (Cross Impact Analysis) มีวิธีดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาจากตำราเอกสารและ งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศในประเด็นที่เกี่ยวกับ ความหมายของผลกระทบ การประเมินผลกระทบแล้ว นำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพัฒนารูปแบบประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษา ร่วมกับข้อมูลจากการศึกษาเชิงคุณภาพ

1.2 ศึกษาแนวคิดของการประเมินผลกระทบ การประกันคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ที่ เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการ ศึกษาเชิงคุณภาพโดยการจัดสนทนาลับภาษาแบบ กึ่งโครงสร้างอาจารย์พยาบาลที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการ ประกันคุณภาพการศึกษา พยาบาลบนหอผู้ป่วย พยาบาล ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และในชุมชนที่ใช้ บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับผลกระทบการประกัน คุณภาพการศึกษา

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.2 ทั้งจากการศึกษา เอกสารตำรา การสอบถามและจากการสัมภาษณ์เชิงลึก มาวิเคราะห์สังเคราะห์สรุปเป็นร่างตัวบ่งชี้และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน คัดเลือกความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ใน เบื้องต้นซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นอาจารย์ที่รับผิดชอบงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลสังกัด สถาบันพระบรมราชชนก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 6 สถาบัน คือวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี

ขอนแก่น วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรินทร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุดรธานี วิทยาลัยพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี และวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

1.4 นำข้อมูลจาก 1.3 มาจัดทำตารางเพื่อหาผลกระทบโดยใช้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้นำนักค่าคะแนนจากคะแนนเต็ม 10 โดยให้ค่าคะแนนทั้งหมดจากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยมาคำนวณหาค่าผลกระทบคู่ไข้ว

พิจารณาค่าผลกระทบคู่ไข้วคัดเลือกตัวบ่งชี้

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการประเมินผลกระทบ การประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ PDCA มีวิธีดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดตามแนวทางการบริหารคุณภาพ โดยหลักการพัฒนางจรรยาคุณภาพ PDCA

2.2 สร้างรูปแบบการประเมินผลกระทบ การประกันคุณภาพการศึกษาตามกรอบแนวคิดในขั้นตอนที่ 2.1 และจากผลของการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ได้ตัวบ่งชี้การประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ

2.3 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาที่สร้างขึ้นจากการขอความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษาทางการศึกษาพยาบาลและด้านการสอนและวัดประเมินผลโดยใช้วิธีการสอบถามแบบกึ่งโครงสร้างซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพทางการประกันคุณภาพทางการศึกษาพยาบาลและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดและประเมินผล

2.4 สร้างเครื่องมือประกอบการประเมินรูปแบบ ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบเครื่องมือประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษา

2.5 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาพยาบาลด้านการสอนและวัดประเมินผลพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและความสอดคล้องของเครื่องมือ

ระยะที่ 3 ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

3.1 วิเคราะห์ประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ประเมินคุณภาพของการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการประเมิน 4 มาตรฐาน ประกอบด้วย ด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) ความเหมาะสม (Propriety Standards) ความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) และความเป็นอรรถประโยชน์ (Utility Standards)⁵ ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณโดยใช้แบบประเมินการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีวิธีการสร้างลักษณะและเกณฑ์การแปลผลดังนี้

วิธีการสร้างแบบประเมินคุณภาพรูปแบบ

1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินคุณภาพรูปแบบและแนวคิดการประเมินตามมาตรฐานการประเมิน 4 มาตรฐาน 2) สร้างแบบประเมินและเสนอที่ปรึกษาตรวจพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ 3) ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามการแนะนำของที่ปรึกษาก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา 4) ปรับปรุงแบบประเมินตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญและใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินคุณภาพของรูปแบบ โดย 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อประเมินคุณภาพของการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยการแจกแจงความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นข้อความรู้ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของผู้ประเมินคุณภาพการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษา จากการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่มีการดำเนินการทั้งสิ้น 3 ขั้นตอนในพัฒนาตัวบ่งชี้ คือ

1.1 ผลจากการทบทวนวรรณคดี เอกสารผลงานที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ใช้บัณฑิต โรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเป็ด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมือง ขอนแก่น ผู้ใช้บัณฑิตในชุมชนบ้านเป็ด จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปผลข้อมูลที่ได้มาแล้วจัดทำเป็นแบบร่างตัวบ่งชี้ได้ 33 ตัวบ่งชี้

1.2 ผลการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของตัวบ่งชี้โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน คัดเลือกความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในเบื้องต้น ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นอาจารย์ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 6 สถาบัน คือวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ วิทยาลัยพยาบาลสภราชประสิทธิ์ อุบลราชธานี และวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคามซึ่งเกณฑ์การตัดสินพิจารณาตัดตัวบ่งชี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าไม่เหมาะสมเกินร้อยละ 60 ซึ่งจากการประเมินพบว่าตัวบ่งชี้ที่ 3 บุคลากรมีความเชื่อว่าคุณภาพจะทำให้เกิดการทำงานที่ดีตัวบ่งชี้ที่ 4 บุคลากรมีพฤติกรรมการทำงานคุณภาพร่วมกันตัวบ่งชี้ที่ 18 บุคลากรมีระเบียบวินัยในตนเองในการดำเนินงานตัวบ่งชี้ที่ 19 หน่วยงานมีการกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากการประกันคุณภาพการศึกษามีผู้เชี่ยวชาญให้ค่าความไม่เหมาะสมเท่ากับร้อยละ 95; 100; 90 และ 80 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงได้ตัดตัวบ่งชี้ดังกล่าวออกจาก 33 ตัวบ่งชี้ เหลือ 29 ตัวบ่งชี้

1.3 ผลการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของตัวบ่งชี้โดยการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน จากวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพิจารณาผลกระทบไขว้ โดยจัดทำเป็นตารางประเมิน 29 ตัวบ่งชี้แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินผลกระทบไขว้โดยให้คะแนนแต่ละข้อเต็ม 10 โดยดำเนินการคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละคู่ก่อนแล้วจึงคำนวณค่าผลกระทบไขว้ในแต่ละคู่พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ที่ 17 บัณฑิตมีความรู้ด้านวิชาการวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติกับ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความรับผิดชอบในการทำงานของบุคลากรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 8.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ซึ่งแตกต่างจากตัวบ่งชี้ที่ 16 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสอดคล้องความต้องการของสังคมกับ ตัวบ่งชี้ที่ 15 ผู้บริหารเปลี่ยนแปลงแนวทางการบริหารงานตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 1.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12 จากนั้นนำค่าคะแนนเฉลี่ยมาคำนวณหาค่าคะแนนผลกระทบไขว้ของแต่ละตัว ค่าผลกระทบของตัวบ่งชี้ที่พบว่ามีผลกระทบต่อกันมากที่สุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 17 บัณฑิตมีความรู้ด้านวิชาการวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ ส่งผลกระทบต่อ ตัวบ่งชี้ที่ 2 บุคลากรมีการแสดงออกถึงความรับผิดชอบในการทำงาน และตัวบ่งชี้ที่ 22 ชุมชนสังคมได้แนวทางการดูแลสุขภาพที่ดีมีคุณภาพมีผลกระทบกับ ตัวบ่งชี้ที่ 17 บัณฑิตมีความรู้ด้านวิชาการวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีค่าผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด คือ 6.50 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาได้ 4 องค์ประกอบ 20 ตัวบ่งชี้ (ตารางที่ 1)

2. ผลการพัฒนารูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษา

เมื่อพัฒนาองค์ประกอบตัวบ่งชี้ผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาแล้วผู้วิจัยนำมาพัฒนารูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยมีการดำเนินงาน 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 สร้างกรอบแนวคิดและโครงสร้างรูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยสร้างกรอบ

แนวคิดจาก PDCA จัดทำร่างรูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อนำเข้าให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ ขั้นตอนที่ 2 เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะโดยวิธี การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) นำรูปแบบและคู่มือการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คนร่วมกันพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านประกันคุณภาพการศึกษา การวัดประเมินผล อาจารย์ผู้สอนทางการพยาบาลที่มีประสบการณ์ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ตัวบ่งชี้บางตัวยังไม่ระบุเป็นตัวชี้วัดที่ชัดเจนขอให้ปรับปรุงชื่อตัวชี้วัดให้ชัดเจนโดยเฉพาะตัวชี้วัดศักยภาพอาจารย์ควรเป็นตัวชี้วัดที่วัดเกี่ยวกับศักยภาพผลิตผลงานวิชาการ นวัตกรรม ตำรา บริการสังคมอาจเพิ่มตัวชี้วัดให้มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน จากนั้นที่ประชุมร่วมกันพิจารณาปรับแก้ไขตัวบ่งชี้ 2) จากนั้นผู้วิจัยสรุปเป็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ใหม่หลังผ่านผู้เชี่ยวชาญได้ทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ 20 ตัวบ่งชี้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะว่ารายการเครื่องมือการประเมินตามตัวบ่งชี้ควรปรับให้สอดคล้องกับตัวบ่งชี้แต่ละชนิด เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหาร เครื่องมือหรือหลักฐานควรเป็นร่องรอยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงาน 3) ในการกำหนดค่าเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินสำหรับรูปแบบนี้ใช้ในงานวิจัยขั้นนี้ใช้แค่เกณฑ์เฉลี่ยไม่ต้องใช้ Normalize T-score ในรูปแบบนี้ให้ค่าเฉลี่ยตัวบ่งชี้ย่อยแล้วหาค่าเฉลี่ยในผลรวมแล้วตัดสินได้เลย 4) สำหรับรายละเอียดรูปแบบการประเมินผลกระทบเป็นรูปแบบ PDCA ซึ่งเป็น 2 วงซ้อนกันคือวง PDCA วงใหญ่ซึ่งต้องดำเนินงานในภาพรวม กับ PDCA ในขณะที่ยังดำเนินงานประเมินซึ่งเห็นว่าเหมาะสมแล้ว (ภาพที่ 1)

3. ผลการประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ประสิทธิผลของรูปแบบประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน

ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.40) รองลงมา คือ ด้านอรรถประโยชน์ได้ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.53) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.49) และด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.43) อยู่ในระดับมาก

การอภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพซึ่งจากการพัฒนาตัวบ่งชี้ผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาได้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีของ ของ Alkinet al.⁶, Alkin & Daillak⁷, John & James⁸, สุธรรม จันทร์หอม⁹, ศิริชัย กาญจนวาสี¹⁰ ที่กล่าวถึงเรื่องผลกระทบก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งกับตัวบุคคลและองค์การ โดยตัวบุคคลจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรม ส่วนองค์การมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายองค์การ โครงสร้างองค์การ ระเบียบวินัยองค์การ วัฒนธรรม องค์การ จากการวิเคราะห์เอกสารของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ¹¹ และการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิตซึ่งเป็นพยาบาลในโรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และในชุมชน นำมาสังเคราะห์เป็นตัวบ่งชี้การใช้กระบวนการของผลกระทบไขว้ซึ่งเป็นการถ่วงถ่วงที่ใช้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนซึ่งเป็นการให้ค่าน้ำหนักในแต่ละคู่

การพัฒนาตัวบ่งชี้ได้สอดคล้องกับแนวคิดของ Johnstone¹², บุญใจ ศรีสถิตนรากร¹³, นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ¹⁴, กฤษณา คิตติ¹⁵ ได้อธิบายหลักการพัฒนาหรือสร้างตัวบ่งชี้ทางการศึกษาไว้ 3 วิธี คือการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ (Pragmatic Reduction) การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยยึดหลักทฤษฎี (Theoretical Method) การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยวิธีเชิงประจักษ์ (Empirical Method) ที่สอดคล้องกับวิธีการที่งานวิจัยขั้นนี้ได้ดำเนินการ ซึ่งลักษณะตัวชี้วัดมีคุณลักษณะเป็นตัวชี้วัดที่ดีสอดคล้องกับแนวคิดของศิริชัย กาญจนวาสี¹⁰ ที่ว่าคุณสมบัติที่ดีของตัวชี้วัด มีดังนี้ มีความตรง (Validity) ความเที่ยง / (Reliability) มีความเป็นกลาง (Neutrality) มีความไว

(Sensitivity) สะดวกในการนำไปใช้ (Practicality) ตัวชี้วัดที่ดีจะต้องสะดวกในการนำไปใช้ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้ เก็บข้อมูลง่าย (Availability) ตัวชี้วัดที่ดี จะต้องสามารถนำไปใช้วัด หรือเก็บข้อมูลได้สะดวก สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตรวจ นับ วัด หรือสังเกตได้ง่าย แปลความหมายง่าย (Interpretability) ตัวชี้วัดที่ดี ควรให้ค่าการวัดที่มีจุดสูงสุดและต่ำสุด เข้าใจง่ายและสามารถสร้างเกณฑ์ตัดสินคุณภาพได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับสุขภาพ ประสิทธิภาพ¹⁶ ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของตัวชี้วัดที่ดีไว้ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือมีความเป็นกลาง (Neutrality) มีความเป็นวัตถุวิสัย (Objectivity) มีความไวต่อความแตกต่าง (Sensitivity) มีความถูกต้องในเนื้อหา ของตัวชี้วัดที่นำมาใช้ (Content Validity)

จากวัตถุประสงค์ในการพัฒนารูปแบบประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพได้พัฒนารูปแบบโดยใช้ของ William Edwards Deming ได้พัฒนางจร PDCA แนวทางการบริหารคุณภาพ PDCA¹⁷ มาพัฒนารูปแบบการประเมินผลกระทบซึ่งเป็นการกำหนดเป้าหมาย ประเด็น คัดเลือกผู้ประเมินให้ครอบคลุมตามพันธกิจของวิทยาลัยที่กำหนด ดำเนินการพัฒนาดำเนินงานเพื่อให้เห็นภาพรวมซึ่งทำให้สามารถมองเห็นภาพรวมของการประเมินทั้งหมดได้ชัดเจน แล้วจึงนำมาจัดทำเป็นคู่มือและเครื่องมือการประเมินให้สอดคล้องตามตารางการดำเนินงานซึ่งตารางการดำเนินงานจะทำให้เห็นภาพรวมของรูปแบบทั้งหมดว่าจะมีตัวบ่งชี้แต่ละตัวจะประเมินอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร ใช้หลักฐานอะไร ใช้เครื่องมืออะไร ใช้เกณฑ์การประเมินอย่างไรเป็นข้อดีในการดำเนินงานของการจัดทำตารางการดำเนินงานเมื่อจัดทำคู่มือการดำเนินงานเรียบร้อยแล้วจัดทำเครื่องมือการเก็บข้อมูลแล้วประเมินผลตามเครื่องมือมีการประเมินเป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบผลการประเมินแปลผลการประเมินนำผลการประเมินมาพัฒนาแนวทางการประเมินต่อไป

จากนั้นนำผลมาเข้าเกณฑ์ตัดสินผลการประเมิน แล้วตัดสินผลการประเมิน สรุปผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ โดยการพัฒนารูปแบบการประเมิน

ผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษานี้ได้สัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาซึ่งขั้นตอนต่างๆ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนารูปแบบของ แนวคิดการประเมินผลกระทบของ Samman³ และเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี⁴

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้พัฒนาเฉพาะการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงสาธารณสุข ในการวิจัยครั้งต่อไปควรจัดทำรูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษา ทั้งระดับพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ทราบผลกระทบของการทำประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศ

จากผลการวิจัยพบว่าสามารถนำรูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ได้จริงดังนั้นผู้บริหารจึงมีความสำคัญในการที่จะผลักดันให้การประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษาได้มีการเกิดขึ้นและเมื่อมีการประเมินแล้วนำผลการประเมินไปเป็นสารสนเทศเพื่อการพัฒนาองค์การในการกำหนดนโยบายการทำประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว; 2542.
2. สถาบันพระบรมราชชนก. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข; 2556.
3. Samman ML. Impact Evaluation. Paris: UNESCO; 1994.
4. เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. การประเมินโครงการ: แนวคิดและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2544.

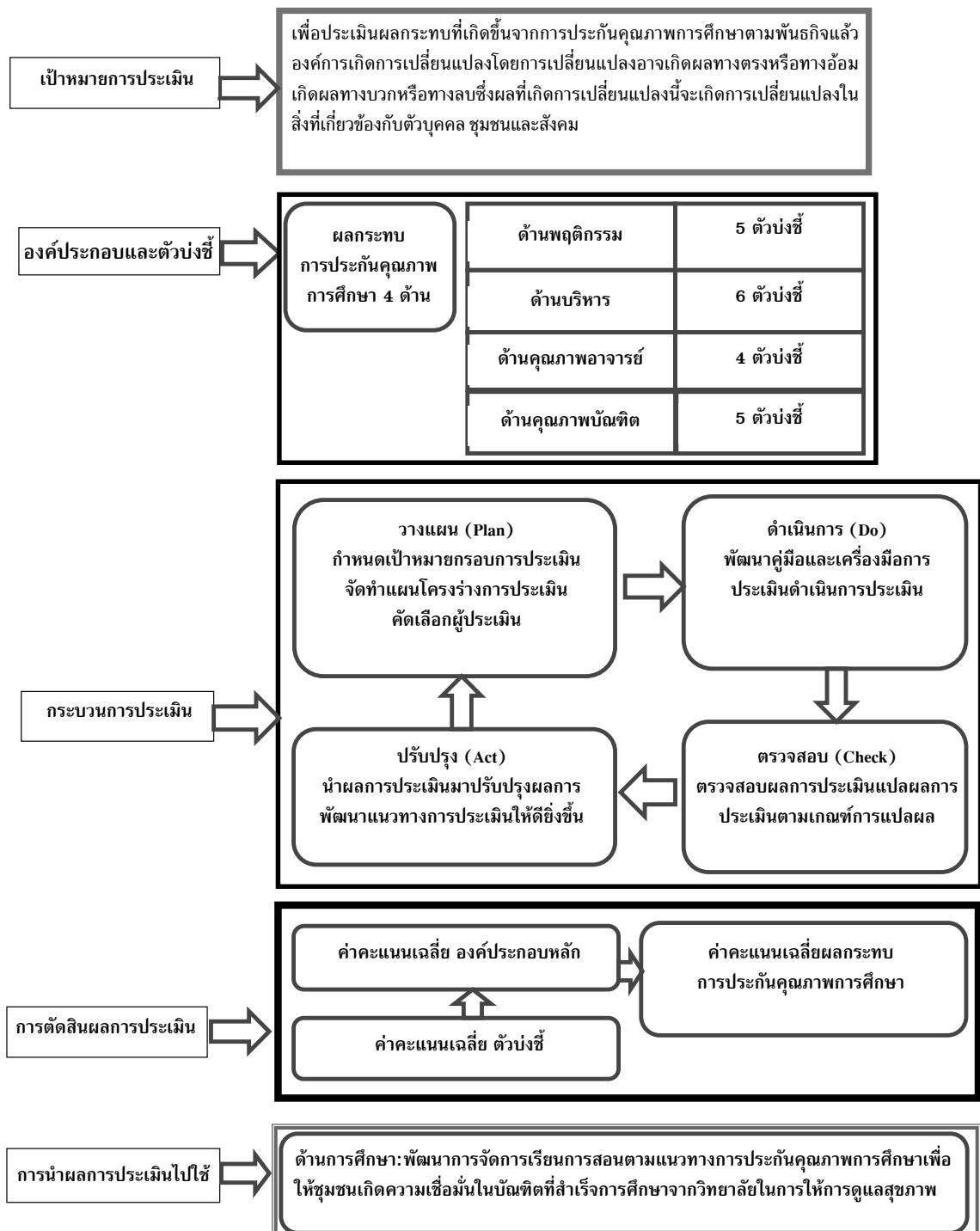

5. Stufflebeam DL, Shinkfield AJ. Evaluation theory, models, and applications.(Chapter 19). San Francisco: Jossey-Bass; 2007.
6. Alkin MC, Daillak R, White B. Using evaluation. Beverly Hills, CA: Sage; 1979.
7. Alkin M, Daillak R. A Guide for Evaluation Decision Makers, Beverly Hills, CA: Sage; 1985.
8. John S, Jame L. IMPACT: A Practical Guide to Evaluating Community Information Projects. South Biscayne Boulevard Miami: Knight Foundation.org; 2011.
9. สุธรรมจันทน์หอม. หลักการวัดผลและประเมินผล. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2525.
10. ศิริชัย กาญจนวาสี. ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2550.
11. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. คู่มือการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษาฉบับปีการศึกษา 2557. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ; 2557.
12. Johnstone JN. Indicators of Education System. London: The Anchor Press; 1981.
13. บุญใจ ศรีสถิตนรากร. การพัฒนาดัชนีรวมของคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต. [วิทยานิพนธ์]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2543.
14. นงลักษณ์ วิรัชชัย, ชยุตม์ ภิมย์สมบัติ, ศจีมา ฌวิเชียร. การวิจัยและการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม. รายงานการวิจัยเรื่องที่ 2 ใน 4 ของชุดโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม: การพัฒนาและพัฒนาการ. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน). กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค; 2551.
15. กฤษณา คิตติ. การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. [วิทยานิพนธ์]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2547.
16. สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. การประเมินโครงการ: หลักการและการประยุกต์. กรุงเทพฯ:เฟื่องฟ้า; 2547.
17. สมประสงค์ เสนารัตน์. การพัฒนาการทดสอบแบบปรับเหมาะด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อวินิจฉัยกระบวนการพุทธิปัญญาในการเรียนพีชคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยประยุกต์ใช้โมเดลการตอบสนองข้อสอบแบบพหุมิติ. [วิทยานิพนธ์]. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2555.

ตารางที่ 1 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้ใหม่
ด้านพฤติกรรม	1. บุคลากรในงนมีการแสดงออกถึงความกระตือรือร้นในการทำงาน
	2. บุคลากรมีการแสดงออกถึงความรับผิดชอบในการทำงาน
	3. ผู้บริหารเปลี่ยนแปลงแนวทางการบริหารงานตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษา
	4. หน่วยงานมีการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานใหม่ ๆ อยู่เสมอ
	5. หน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติที่ดีสืบทอดไปยังบุคลากรในองค์กร
ด้านการบริหาร	6. หน่วยงานภาพลักษณ์การใช้คุณภาพในการปฏิบัติงาน
	7. หน่วยงานเป็นหน่วยงานที่โดดเด่นด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
	8. สถาบันมีการบริหารที่มั่นคง ด้านการเงินมีความเจริญก้าวหน้า และทันสมัย
ด้านการบริหาร	9. สถาบันได้รับความเชื่อมั่นว่าเป็นองค์กรที่มีการบริหารที่ดีมีคุณธรรม
	10. สถาบันเป็นที่เชื่อมั่นของชุมชนอยากเข้ามาศึกษา
	11. มีการควบคุมคุณภาพงานทุกงานทำให้ผู้ใช้บริการมั่นใจว่ามีคุณภาพทุกงาน
ศักยภาพอาจารย์	12. อาจารย์ได้รับการพัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญตรงสาขา
	13. ชุมชนมีแนวทางการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพจากการบริการวิชาการของอาจารย์
	14. อาจารย์มีงานวิจัยที่มีคุณภาพ
	15. อาจารย์มีบริการวิชาการที่มีคุณภาพ
คุณภาพบัณฑิต	16. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสอดคล้องความต้องการของสังคม
	17. บัณฑิตมีความรู้ด้านวิชาการวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ
	18. ชุมชนได้รับการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพ
	19. อัตราการเจ็บป่วยของประชาชนลดลง
	20. การทำประกันคุณภาพการศึกษาทำให้มีคนอยากเข้ามาศึกษาในสถาบันมากขึ้น

ภาพที่ 1 รูปแบบการประเมินผลกระทบการประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข

A Development of Quality Assurance Impact Assessment Model in Nursing College Public Health Ministration

Thoranit Sayawat Ed.M. (Educational Psychology)*

Putcharee Junpeng PhD (Educational Measurement and Evaluation)*

Benjawan Timsuwan PhD (Higher Education)***

Abstract

An impact evaluation of quality assurance in education was highly beneficial to use obtained information to improve and develop an organization, especially college of nursing. This institute was a significant organization producing qualified nurses to serve diverse needs of several departments of Ministry of Public Health which directly affected stakeholders. However, there was no any evaluation of quality assurance in education. Therefore, the purposes of this research were to 1) develop indicators of the evaluation of quality assurance in education, 2) improve model of the impact evaluation of quality assurance in education, and 3) evaluate efficiency of model of the impact evaluation of quality assurance in education. This research and development consisted of 3 stages as follows. The first stage was to define the indicators of the impact evaluation of quality assurance in education. These indicators were investigated by 20 experts for the first time and then they were inspected for the second time by another 9 experts using a cross-impact matrix analysis. The second stage was to generate the model of the impact evaluation of quality assurance in education. Then the third stage was to evaluate the efficiency of model of the impact evaluation of quality assurance in education regarding a frame of The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation including 4 aspects; 1) accuracy, 2) propriety, 3) feasibility, and 4) utility. A connoisseurship among 9 experts was conducted in the last stage also.

The results were demonstrated below.

1. The indicators of the impact evaluation of quality assurance in education comprised of 4 elements and 20 indicators; 1) 5 behavioral indicators, 2) 6 administrative indicators, 3) 4 potential indicators, and 4) 5 indicators of quality of graduate.

2. The model of the impact evaluation of quality assurance in education were developed to evaluate changes stemmed from the quality assurance in education regarding the mission of College of Nursing, including direct, indirect, positive and negative aspects. These models were related to individual, community, and society following 4 elements and 20 indicators. According to the process of impact evaluation, PDCA was applied as follows; 1) Plan – It was to determine objectives, prepare evaluation framework, and select assessors, 2) Do – It was to provide evaluation manual and tool and conduct evaluation process, 3) Check – It was to examine results of evaluation and interpret results, and 4) Act – The results were utilized to improve evaluation guidelines for better efficiency by considering the average of each indicator, the average of each element, and the average of overall aspects before implementing the results.

The overall efficiency of the model of impact evaluation of quality assurance in education was at high level ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.46). When considering each aspect, it found that the feasibility was at the highest level ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.40), followed by the utility at ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.53), the accuracy ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.49), and the propriety ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.43) at high level.

Keywords: impact, impact evaluation, model quality assurance

*Student of Philosophy Degree in Educational Measurement and Evaluation, Khon Kaen University

**Assistant Professor of Faculty of Education, Khon Kaen University

***Expert in Quality Assurance